

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

**ÎNCHEIERE
cu privire la inadmisibilitatea recursurilor**

declarate în cauza penală privind învinuirea lui

Andrei Rabacu
(art. 264 alin. (3) lit. a), b) Cod penal)

*(Dosarul nr. Ira-1038/2023
Nr. PIGD 1-21190795-01-Ira-29062023)*

Procedura judecării recursurilor depuse până la 1 septembrie 2023; Art. 427 alin. (1) pct. 6) 10) CPP (versiunea până la 1 septembrie 2023) – relația dintre cele două temeuri de recurs și înțelesul temeiului de recurs prevăzut la pct. 10).

23 octombrie 2024

Au examinat anterior cauza judecătorească:
Instanța de fond: Petru Triboi
Instanța de apel: Alexandru Spoială, Mihail Diaconu, Silvia Gîrbu

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursurile în cauza penală privind învinuirea lui Andrei Rabacu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Vladislav Gribincea, *Președinte*,

Lilia Roic-Botezatu,

Ghenadie Eremciuc, *judcători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Andrei Rabacu s-a născut în anul 1987 în raionul Ungheni. El a fost învinuit, în temeiul art. 264 alin. (3) lit.a), b) Cod penal, de vătămarea gravă a integrității corporale și a sănătății, care a provocat decesul unei persoane.

2. Andrei Rabacu a fost apărât de avocații Denis Ipatii și Ion Buliga.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală. Andrei Rabacu a fost găsit vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit.a), b) Cod penal și i-a fost aplicată pedeapsa de trei ani închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. În temeiul art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea executării pedepsei cu închisoarea pe un termen de trei ani.

4. La 22 martie 2023, instanța de apel a admis cererile de retragere a apelurilor părților vătămăte Natalia Calin, Vladimir Calin și a avocatului lor, Vasile Roibu, și a dispus încetarea procedurii de examinare a apelurilor. Instanța a admis apelul procurorului, a casat sentința în partea stabilirii pedepsei și a pronunțat în această parte o nouă hotărâre prin care lui Andrei Rabacu i-a fost aplicată pedeapsa de patru ani închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. În rest, a fost menținută sentința.

5. La 11 mai 2023, avocatul Denis Ipatii a depus recurs în care solicită casarea totală a deciziei curții de apel și remiterea cauzei la rejudecare. La 09 iunie 2023, avocatul Ion Buliga, în interesele condamnatului, a depus recurs în care solicită casarea deciziei curții de apel cu menținerea sentinței.

6. Urmărirea penală în această cauză a fost pornită la 17 octombrie 2021 și s-a finalizat la 22 decembrie 2021. Prima instanță a examinat cauza în perioada 28 decembrie 2021 – 25 mai 2022. Instanța de apel a examinat cauza între 01 iulie 2022 – 22 martie 2023. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 29 iunie 2023.

ÎN FAPT

7. Andrei Rabacu a fost învinuit că, la 16 octombrie 2021, în jurul orei 21:50, deținând permis de conducere italian, în timp ce conducea un automobil în

apropierea s. Pârlița, a efectuat o manevră de depășire fără a se asigura de siguranța acesteia. Automobilul condus de el a intrat pe contrasens și s-a tamponat frontal cu un alt autoturism condus de cet. Vladimir Calin, care circula regulamentar și avea la bord soția și trei copii minori. Conform rapoartelor de expertiză medico-legale, lui Vladimir Calin (a.n. xxxx), Vladimir Calin (a.n. xxxx), le-au fost cauzate vătămări corporale ușoare, Nataliei (a.n. xxxx) și Vladislavei Calin (a.n. xxxx), vătămări corporale grave, periculoase pentru viață. Alexandrei Calin (a.n. xxxx) i-au fost cauzate traumă închisă a abdomenului cu lezarea ficatului cu hemoperitoneum, cu dezvoltarea anemiei organelor interne, șocului mixt-posthemoragic și traumatic, care se califică drept vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în urma cărora a survenit decesul.

8. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 25 mai 2022 Andrei Rabacu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a), b) Cod penal și i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de trei ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. În baza art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea executării pedepsei cu închisoarea pe un termen de probațiune de trei ani. Instanța a dispus încasarea din contul lui Andrei Rabacu în beneficiul lui Vladimir Calin a prejudiciului moral în sumă de 100.000 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 3000 lei, în beneficiul lui Vladimir Calin în interesele minorului Vladislava Calin a prejudiciului moral în sumă de 100.000 lei, în beneficiul Nataliei Calin a prejudiciului moral în sumă de 125.000 de lei. Prima instanță a examinat cauza conform art. 364¹ Cod de procedură penală.

9. La 03 iunie 2022, Ion Steclari, procuror în Procuratura r-lui Ungheni, a depus apel, solicitând casarea sentinței și aplicarea față de condamnat a pedepsei cu închisoarea pe un termen de patru ani și să fie admise integral acțiunile civile înaintate de părțile vătămate.

10. La 07 iunie 2022 și, respectiv, 08 iunie 2022, părțile vătămate Natalia Calin, Vladimir Calin și avocatul acestora, Vasile Roibu, au declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și stabilirea unei pedepse mai aspre. Ei au mai solicitat încasarea de la condamnat în beneficiul lui Natalia Calin a prejudiciului moral în sumă de 400.000 lei, în beneficiul lui Vladimir Calin și Vladislava Calin câte 200.000 lei.

11. La 22 martie 2023, Curtea de Apel Chișinău a admis cererile părților vătămate Natalia Calin, Vladimir Călin de retragere a apelurilor și s-a dispus încetarea procedurii de examinare a apelurilor în această parte. Instanța a admis apelul procurorului, a casat în latura penală sentința primei instanțe și i-a stabilit pedeapsa condamnatului de patru ani închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. În rest, sentința primei instanțe a fost menținută. Dispozitivul deciziei a fost pronunțat pe 22 martie 2023 în prezența condamnatului

și apărătorului Denis Ipatii. La 10 mai 2023, decizia motivată a instanței de apel a fost plasată pe pagina web al instanței, care este accesibilă tuturor.

12. La 11 mai 2023, avocatul Denis Ipatii a depus recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei. Potrivit avocatului, instanța de apel nu și-a motivat soluția adoptată la aplicarea pedepsei condamnatului. Recursul este declarat în temeiul prevăzut la art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală. La 09 iunie 2023, avocatul Ion Buliga a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală (versiunea în vigoare până la 01 septembrie 2023). Recurentul solicită casarea totală a deciziei instanței de apel și menținerea sentinței primei instanțe. Potrivit recursului, pedeapsa cu închisoare stabilită de către instanța de apel este nejustificată, deoarece corectarea condamnatului putea avea loc și fără întemnițarea acestuia.

13. La 29 iunie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat părților depunerea referinței la recurs. Referință a fost depusă doar de către procuror, care a solicitat respingerea recursurilor ca fiind inadmisibile.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

14. Modul de examinare a recursurilor împotriva deciziilor instanțelor de apel a fost modificat prin Legea nr. 246/2023, în vigoare din 1 septembrie 2023. Conform art. XI alin.(3) al acestei legi:

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

15. Cererile de recurs au fost depuse până la 1 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;”

16. Articolul 434 Cod de procedură penală prevede următoarele:

„Judecând recursul, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 427.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

17. Recursurile examinate au fost declarate în 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel, adică au fost depuse în termen.

18. Conform sensului art. 3 alin. (1) Cod de procedură penală, judecătorul emite actul de dispoziție conform legii procesuale penale în vigoare la ziua emiterii lui. Alin. (2) al aceluiași articol permite caracterul ultraactiv al legii procesual-penale, însă doar cu condiția că caracterul ultraactiv este prevăzut de legea nouă. Legea nr. 246/2023, în vigoare din 01 septembrie 2023 (a se vedea paragraful 19), a schimbat fundamental temeiurile și procedura de judecare a recursurilor împotriva deciziilor instanței de apel. Această lege conține o normă de acordare a caracterului ultraactiv al prevederilor abrogate prin Legea 246/2023, însă norma în cauză se referă doar la temeiurile de recurs. Prin urmare, toate celelalte schimbări aduse procedurii de examinare a recursurilor prin Legea nr. 246/2023, inclusiv cele privind admisibilitatea recursului, limitele judecării recursului și decizia instanței de recurs, se vor aplica și recursurilor care au fost declarate până la 01 septembrie 2023.

19. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică „legalitatea hotărârii atacate” doar „în limitele invocate în recurs”. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs. De asemenea, această normă nu permite instanței de recurs să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atât timp cât aceasta este legală. Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul.

20. În recursuri s-au invocat ca temei de casare a hotărârii contestate prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) din Codul de procedură penală în vigoare până la 01 septembrie 2023. Aceste temeiuri se referă la motivarea deciziei instanței de apel, precum și la individualizarea pedepsei contrar prevederilor legale. Avocații nu contestă vinovăția, însă nu sunt de acord cu aplicarea unei pedepse reale cu închisoarea, pe care o consideră prea severă. Interpretarea sistemică a temeiurilor de recurs sugerează că orice critică adusă motivării pedepsei aplicate de judecător urmează a fi examinată prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală. O interpretare potrivit căreia motivarea pedepsei aplicate poate fi examinată prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, ar lipsi art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală de orice aplicabilitate practică, ceea ce este inadmisibil (*mutatis mutandis*, încheierea Curții Supreme de Justiție în cauza nr. [1ra-1152/2023](#)). Prin urmare, recursurile depuse vor fi examinate doar prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală

21. Referitor la temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, completul reiterează că norma respectivă se referă la individualizarea pedepsei

contrar prevederilor legale. Din alin. (1) al acestui articol rezultă că în recurs sunt reparate doar „erorile de drept”. Prin urmare, doar în cazul individualizării sancțiunii contrar prevederilor legale există temeiul de recurs prevăzut de pct. 10). Apărătorii nu au menționat prevederile legale care au fost încălcate de către instanța de apel atunci când au exclus suspendarea executării pedepsei cu închisoarea (art. 90 Cod penal), fiindu-i înăsprită pedeapsa condamnatului. Recurenții doar își exprimă dezacordul cu această decizie. Aplicarea art. 90 Cod penal ține de discreția judecătorului. Instanța poate admite recursul în temeiul pct. 10), doar atunci când nu sunt întrunite condițiile legale pentru aplicarea art. 90 Cod penal. Asemenea argumente nu au fost invocate.

22. Prin urmare, recursurile nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală.

23. Din considerentele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibile recursurile avocaților Denis Ipatii și Ion Buliga, în interesele lui Andrei Rabacu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Vladislav Gribincea

Judecători

Lilia Roic-Botezatu

Ghenadie Eremciuc